

ogsaa efter en stor Del af, hvad der er udtalt under Forhandlingen her, mit Haab, at det skal lykkes at beholde de Tal, der nu er gældende.

Jeg er ganske enig med Ordføreren for mit Parti (Grønberg) i, at det med Hensyn til de Skoler, der kun har Vinterundervisning, er absolut nødvendigt at foretage en Ændring i Lovforslaget. Af den Slags Skoler har vi ikke saa faa ovre i Jylland. Det er nemlig blevet saadan, at de unge Pigers Højskoleophold nærmest betyder en Udflygt, en løftende og god Udflygt, som jeg opfordrer alle unge Piger, der kan faa den, til at skaffe sig. Men det gør, at de unge Piger vil til Højskoler, der ligger paa smukke Steder, og hvor der er Flugt og Fart over det hele; de gaar ikke til de smaa Skoler. Forrige Sommer stod 10—12 Højskoler tomme i Jylland, og der bliver flere og flere, der slaar ind paa blot at have Karleskole; og hvis de Bestemmelser, der her kræves opfyldte, virkelig skal træde i Kraft, vil der, for at en saadan Skole kan blive anerkendt, kræves 29 Elever, for at den kan modtage direkte Statstilskud 20, og for at den kan faa Lov til at modtage statsunderstøttede Elever 15 Elever. Dette er selvfølgelig alt for høje Tal.

Med disse Ord skal jeg anbefale, at vi gaar til en grundig Drøftelse af dette i Virkeligheden saare betydningsfulde Lovforslag. Det er mit Haab, at vi skal kunne faa alle de Goder, det byder, og slippe for alle de uheldige Punkter, det indeholder.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Appel): Jeg takker for den Modtagelse, Lovforslaget har faaet i dette høje Ting, og jeg tager de forskellige Overvejelser, der er fremførte i Anledning af dets Bestemmelser, som et Udtryk for den Interesse, denne Sag har. Jeg kunde egentlig i Dag, da der jo ikke er bragt større Principper frem til Diskussion, indskrænke mig til at henvise til Forhandlingen i det kommende Udvalg. Men jeg vil dog med et Par Ord berøre de vigtigste af de Indvendinger, der er fremførte mod Lovforslagets Bestemmelser.

Adskillige ærede Medlemmer har berørt Bestemmelsen om, at Anerkendelsen af Skolerne skulde knyttes til Forstanderens Person. Dette er en ny Bestemmelse i Lovforslaget, men det er egentlig ikke nogen ny Bestemmelse i Praxis. Jeg tror nemlig ikke, der nogen Sinde er blevet anmodet om Anerkendelse af en Skole,

uden at man samtidig har anført: med den og den som Forstander. Og naar en Skole har skiftet Forstander, og man har ønsket, selvfølgelig, at beholde den bevilgede Statsunderstøttelse, er Andragendet derom ogsaa formet paa den Maade, at man andrager om, at Skolen maa beholde sit Statstilskud med den og den Person som Forstander. Det er altsaa, tror jeg, ikke i Virkeligheden noget nyt. Men derved, at det udtrykkelig nævnes i Lovforslaget, er der opnaaet noget, som i enkelte Tilfælde kan have betydelig Værdi. Man har nemlig oplevet; naar en Forstander er fratraadt en Skolevirksomhed, og denne Skole ejes f. Eks. af et Aktieselskab eller af en Kreds af Mænd, at disse da har forespurgt i Ministeriet, om de kunde sælge denne Skole med en saa og saa stor sikker Statsunderstøttelse, med andre Ord, om de kunde kapitalisere den til Skolen hørende Statsunderstøttelse. Dette er aabenbart overmaade uheldigt. Men at man kan fortsætte Skolens Virksomhed i de Bygninger, der ved Ofre fra forskellige Sider er bragte til Veje, naar de efter de Kræfter, der skal virke i Skolen, er egnede til det, er en selvsagt Ting. Jeg maa dog gøre ærede Medlemmer opmærksom paa, at man ikke behøver at være saa ængstelig for bureaukratisk Vilkaarlighed. Naar en Skole skal anerkendes, sker det jo her paa Rigsdagen, der kan man jo altid bringe Sagen frem. I det hele taget maa man ikke i vore Dage betragte Staten ganske paa samme Maade som tidligere. Naar Talen er om disse Statsafegørelser, der ligger indenfor Rigsdagens Omraade, har man jo Folkets Repræsentanter at holde sig til, og hvis man tænker paa Tilfælde, hvor en Højskole skifter Forstander, og den nye Forstander skal anerkendes, vil der altid, om der kommer Stridsspørgsmaal, være overmaade nem Lejlighed til at bringe den Sag ind for Rigsdagen, saa jeg synes ikke, man har nødig at være saa ængstelig paa det Punkt. At Statsunderstøttelserne skulde være en almindelig Handelsvare, er der sikkert ingen, der ønsker. Dette er de Grunde, der har været ledende for Ministeriet ved Indføjelsen af dette nye i Lovforslaget om, at Godkendelsen knyttes til en bestemt Person som Forstander.

Man har fra forskellige Sider været ængstelig for de skærpente Bestemmelser, der er foreslaaede med Hensyn til Erhvervelsen eller Bibeholdelsen af det direkte Tilskud og af Retten til at kunne modtage statsunderstøttede Elever. Det er jo, som